

Het Mulier Instituut onderzoekt **Financiën** steeds belangrijker aandachtspunt in de sportvereniging

DOOR JANINE VAN KALMTHOUT (MULIER INSTITUUT)

In deze rubriek belichten we een thema uit het sportverenigingsleven in Nederland. Deze keer gaan we dieper in op de ontwikkeling van de financiën bij sportverenigingen. De cijfers komen uit het MI Verenigingspanel, waarin alle typen sportverenigingen evenredig zijn vertegenwoordigd, zodat een representatief beeld van de Nederlandse sportvereniging ontstaat (aan de meting in het voorjaar van 2015 deden 477 verenigingen mee, een respons van 37%). Geld is van cruciaal belang voor het organiseren van de sport. Hoe staat het daarmee na jaren van recessie en bezuinigingen? In het rijtje van meest genoemde zorgen/knelpunten van verenigingen staat financiën, na leden en kader, stevig op de derde plek. Bijna de helft van de verenigingsbestuurders maakt zich zorgen over de financiën.

Figuur 1 biedt twee manieren van lezen. De liefhebbers van halfvolle glazen zien dat drie vijfde van de verenigingen hun financiële situatie als gezond beschouwt en dat er geen significante verschillen zijn met eerdere metingen. Degenen met een voorkeur voor halflege glazen zien een gestage tendens richting een minder gezonde financiële situatie, en zullen daarbij opmerken dat verenigingen die (om financiële redenen) zijn omgevallen uit de metingen zijn verdwenen. Overigens zijn verenigingen die de financiële positie als minder gezond aanmerken voornamelijk binnensportverenigingen en verenigingen zonder eigen

accommodatie. In totaal betreft het hier 2.500 tot 3.000 sportverenigingen. Wat opvalt in figuur 2 is dat een vijfde van de verenigingen een verbetering van de financiële situatie voorziet, en dat bijna een kwart verwacht dat de financiële positie zal verslechteren. Dat zijn verenigingen die al een slechtere financiële uitgangssituatie hebben, maar ook een kwart van de verenigingen met nu nog een redelijke financiële positie verwacht een verslechtering. De verwachting dat de financiële situatie zal verbeteren leeft vooral bij grotere verenigingen (>250 leden) en verenigingen met een eigen accommodatie en/

of kantine. De sombere verwachtingen corresponderen met het feit dat twee vijfde van de verenigingen in de afgelopen drie jaar heeft ingeteerd op de reserves en een vijfde van de verenigingen het afgelopen jaar een negatief saldo op de resultatenrekening had.

Het interen op de reserves komt bij alle typen verenigingen voor. Tekorten ontstaan door teruglopende inkomsten en/of stijgende kosten. Iets minder dan een kwart van de verenigingen meldt stijgende inkomsten uit contributie, terwijl toch de helft van de verenigingen de contributie heeft verhoogd. Ongeveer een vijfde van de verenigingen ziet meer inkomsten uit horeca en/of sponsoring, en slechts twee procent ziet een stijging van de gemeentelijke bijdrage (niet in figuur). Figuur 3 laat de andere kant zien. Een derde van de verenigingen meldt teruglopende inkomsten uit de contributie en de horeca, de helft uit sponsoring en twee derde ziet een teruglopende gemeentelijke bijdrage.

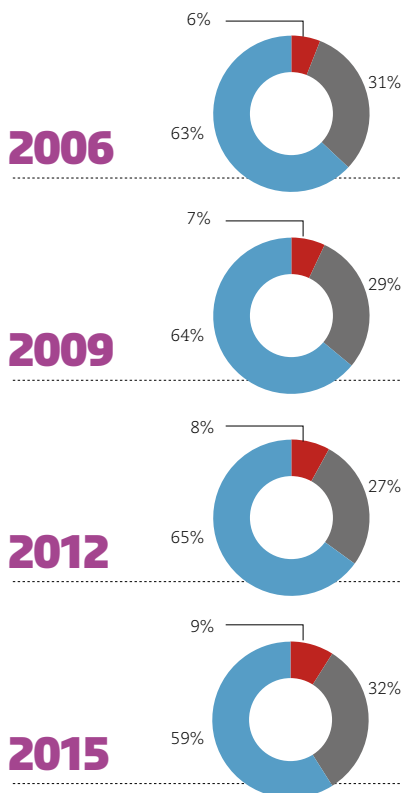
De (veer)kracht van de verenigingen zit in de betrokkenheid en inzet van de vele vrijwilligers. Dat kapitaal is niet zichtbaar op een boekhoudkundige balans, maar is van groot belang voor verenigingen om zich aan de veranderende omstandigheden te kunnen aanpassen. Zo heeft een derde van de verenigingen te maken met verzwaren van taken voor onderhoud en beheer. Het is waarschijnlijk dat nog meer verenigingen hiermee te maken krijgen, gezien de terugtrekkende lokale overheid, die een steeds groter beroep doet op de zelfredzaamheid van sportverenigingen. De eigen accommodatie lijkt zo een last, maar aan de andere kant zagen we ook dat de (grotere) verenigingen met een eigen accommodatie het financieel wat beter doen, en dat de eigen accommodatie kennelijk soms ook een lust is.

Onze conclusie: de crisis werkt door in de financiële situatie van de sportvereniging, maar de financiële positie van sportver-

enigingen verkeert nog niet in een crisis. De verwachtingen van de verenigingsbestuurders zijn somber, maar de resultaten zouden kunnen meevallen. Zo niet, dan komt de crisis wel steeds dichterbij. Wij blijven de ontwikkelingen daarom nauwgezet volgen. Meer informatie over de ontwikkeling van financiën bij sportverenigingen is te vinden in het factsheet 'Ontwikkeling financiën sportverenigingen': <http://www.mulierinstituut.nl/actueel/nieuws/twee-vijfde-van-sportverenigingen-teren-in-op-reserves/>.

figuur 1
Hoe beschrijft u de financiële positie van de vereniging?

■ Minder gezond
■ Redelijk
■ Gezond

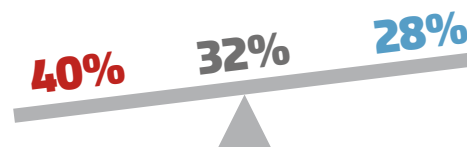

Bron: Mulier Instituut, Verenigingspanel voorjaar 2015.

figuur 2
Ontwikkeling van de financiële positie van de sportvereniging

■ Min
■ Neutraal
■ Plus

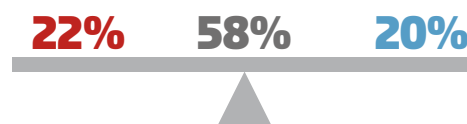
Hoe hebben de reserves van de vereniging zich de afgelopen 3 jaar ontwikkeld?

Wat was het saldo op de resultatenrekening afgelopen jaar?

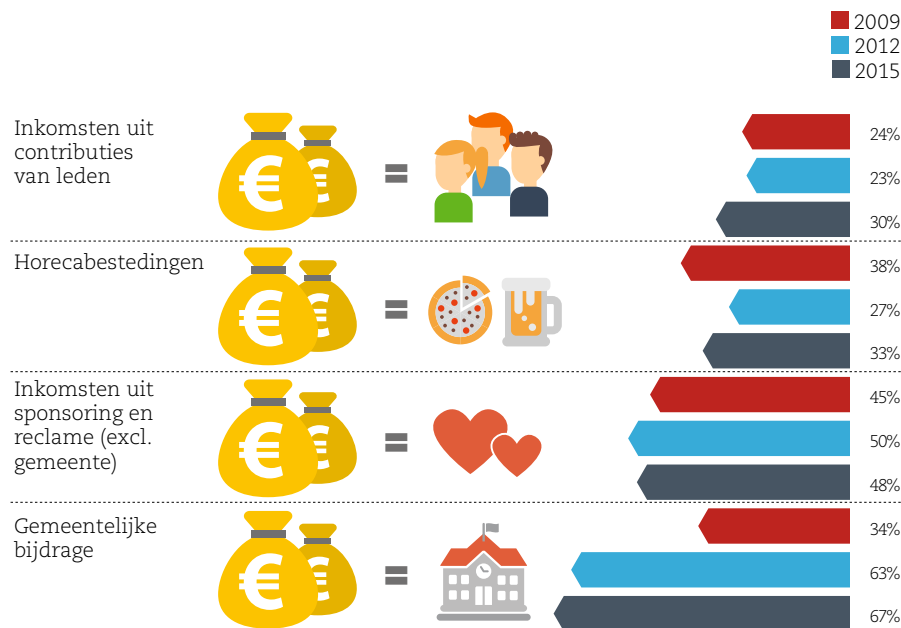
Verwacht u dat de financiële positie van uw vereniging volgend jaar zal verbeteren of verslechteren?

Bron: Mulier Instituut, Verenigingspanel voorjaar 2015.

figuur 3
Afname in inkomstenbronnen ten opzichte van het voorgaande jaar

(basis=verenigingen met dergelijke inkomsten, % verenigingen)

Bron: Mulier Instituut, Verenigingspanel voorjaar 2015.